YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
22 päivänä huhtikuuta 1997 *

Asiassa C-310/95,

jonka Tariefcommissie (Alankomaat) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Road Air BV

vastaan

Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen neljännen osan määräysten tulkinnasta sekä merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 30 päivänä kesäkuuta 1986 tehdyn neuvoston päätöksen 86/283/ETY (EYVL L 175, s. 1, jäljempänä viides neuvoston päätös) ja 27 päivänä helmikuuta 1991 tehdyn neuvoston päätöksen 91/110/ETY, jolla päätöksen 86/283/ETY voimassaoloa jatkettiin (EYVL L 58, s. 27), pätevyydestä ja tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, J. L. Murray ja L. Sevón sekä tuomarit C. N. Kakouris, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, D. A. O. Edward (esittelevä tuomari), J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet ja R. Schintgen,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— pääasian kantaja Road Air BV, edustajinaan asianajajat P. V. F. Bos ja M. Slotboom, Rotterdam,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen neuvonantaja J. G. Lammers,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö C. de Salins ja samalta osastolta tehtävään määrätty A. de Bourgoing,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet J. Huber ja G. Houttuin,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään johtava oikeudellinen neuvonantaja H. van Lier sekä asianajaja J. Stuyck, Bryssel,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Road Air BV:n, edustajinaan P. V. F. Bos ja M. Slotboom, Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen neuvonantaja M. A. Fierstra, neuvoston, asiamiehinään J. Huber ja G. Houttuin, ja komission, asiamiehinään H. van Lier ja J. Stuyck, 26.11.1996 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.1.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tariefcommissie on esittänyt 21.9.1995 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.9.1995, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen merentakaisten maiden ja alueiden (jäljempänä MMA) assosiaatiota koskevien ETY:n, sittemmin EY:n, perustamissopimuksen neljännen osan määräysten tulkinnasta sekä merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 30 päivänä kesäkuuta 1986 tehdyn neuvoston päätöksen 86/283/ETY (EYVL L 175, s. 1, jäljempänä viides neuvoston päätös) ja 27 päivänä helmikuuta 1991 tehdyn neuvoston päätöksen 91/110/ETY, jolla päätöksen 86/283/ETY voimassaoloa jatkettiin (EYVL L 58, s. 27), pätevyydestä ja tulkinnasta.

2 Kysymys on esitetty Road Air -nimisen yhtiön ja Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen te Hoofddorpin välisessä hallintoriita-asiassa, joka koskee kantajalle määrätyn 54,40 Alankomaiden guldenin (NLG) suuruisen tullin maksamista Alankomaiden Antilleilta tuodusta, Kolumbiasta peräisin olevasta 7 kilogramman kahviuute-erästä.

3 ETY:n perustamissopimuksen 227 artiklassa määritellään perustamissopimuksen alueellinen soveltamisala. Sen 3 kohdassa soveltamisala laajennetaan koskemaan MMA:ita, joita koskeva luettelo on liitteessä IV, ja täsmennetään, että "sopimuksen neljännessä osassa määrättyä assosiointia koskevaa erityissääntelyä" sovelletaan näihin maihin ja alueisiin.

4 Perustamissopimuksen neljännen osan otsikkona on "Merentakaisten maiden ja alueiden assosiointi".

5 ETY:n perustamissopimuksen 131 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan "jäsenvaltiot sopivat assosioivansa yhteisöön ne Euroopan ulkopuoliset maat ja alueet, joilla on erityiset suhteet Belgiaan, Tanskaan, Ranskaan, Italiaan, Alankomaihin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan". Samassa sopimusmääräyksessä mainitaan, että kyseiset maat ja alueet luetellaan sopimuksen liitteessä IV.

6 Alun perin Alankomaiden Antillit eivät kuuluneet tähän luetteloon. Ne liitettiin siihen perustamissopimuksen 227 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta 13 päivänä marraskuuta 1962 tehdyllä sopimuksella 64/533/ETY, jolla perustamissopimuksen neljännen osan erityissääntelyä sovelletaan Alankomaiden Antilleihin (EYVL 1964, 150, s. 2414) ja joka tuli voimaan 1.10.1964.

7 Perustamissopimuksen 132 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Assosioinnilla pyritään seuraaviin tavoitteisiin:

1. Jäsenvaltiot soveltavat kaupankäynnissään maiden ja alueiden kanssa samaa järjestelmää kuin tämän sopimuksen mukaan keskinäisessä kaupankäynnissään.

— —"

8 Perustamissopimuksen 133 artiklassa lisätään seuraavaa:

"1. Maista ja alueilta peräisin olevien, jäsenvaltioihin tuotavien tavaroiden tullit poistetaan kokonaan niin kuin jäsenvaltioiden välisten tullien asteittaisesta poistamisesta tässä sopimuksessa määrätään.

2. Maahan tai alueelle jäsenvaltioista taikka muista maista tai muilta alueilta tuotavien tavaroiden tullit poistetaan asteittain 12, 13, 14, 15 ja 17 artiklan määräysten mukaisesti."

9 Perustamissopimuksen 134 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Jos niiden tullien taso, joita sovelletaan kolmannesta maasta peräisin oleviin tuotteisiin niiden tullessa maahan tai alueelle, on sellainen, että se, ottaen huomioon 133 artiklan 1 kohdan määräysten soveltamisen, johtaa kaupankäynnin vinoutumiseen jonkin jäsenvaltion vahingoksi, tämä jäsenvaltio voi pyytää komissiota tekemään muille jäsenvaltioille ehdotuksia toimenpiteiksi, jotka ovat tarpeen tilanteen korjaamiseksi".

10 Perustamissopimuksen 136 artiklassa määrätään lopuksi vielä seuraavaa:

"Tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan ensimmäisen viiden vuoden jakson osalta maiden ja alueiden sekä yhteisön välistä assosiointia koskevat säännöt ja menettely vahvistetaan tähän sopimukseen liitetyssä soveltamissopimuksessa.

Ennen edellisessä kohdassa tarkoitetun sopimuksen voimassaoloajan päättymistä neuvosto antaa saatujen kokemusten ja tämän sopimuksen periaatteiden pohjalta yksimielisesti uutta jaksoa koskevat säännökset."

11 Perustamissopimuksen 136 artiklan toisen kohdan nojalla tehtiin 25.2.1964 neuvoston päätös 64/349/ETY (EYVL 1964, 93, s. 1472) merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön. Päätöksellä korvattiin Yaoundéssa 20.7.1963 allekirjoitetun yhteisön tuen rahoitusta ja hallintoa koskevan sisäisen sopimuksen voimaantulopäivästä 1.6.1964 alkaen merentakaisten maiden ja alueiden assosiointia koskeva, perustamissopimuksen liitteenä oleva viideksi vuodeksi tehty soveltamissopimus.

12 Sen jälkeen merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön on tehty 29.9.1970 neuvoston päätös 70/549/ETY (EYVL L 282, s. 83), 29.6.1976 neuvoston päätös 76/568/ETY (EYVL L 176, s. 8) ja 16.12.1980 neuvoston päätös 80/1186/ETY (EYVL L 361, s. 1).

13 Lisäksi 30.6.1986 tehtiin viides neuvoston päätös, jonka 183 artiklan mukaan päätöstä sovelletaan 28.2.1990 asti. Päätöksen voimassaoloa jatkettiin kuitenkin 30.6.1991 asti päätöksen 91/110/ETY 1 artiklalla.

14 Viidennen neuvoston päätöksen 70 artiklan 1 kohta kuuluu seuraavasti:

"Tuotaessa maista ja alueilta peräisin olevia tuotteita yhteisöön ne vapautetaan tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista."

15 Maista ja alueilta peräisin olevat tuotteet on määritelty viidennen neuvoston päätöksen liitteessä II olevan 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa seuraavasti:

"1) yhdessä tai useammassa maassa tai alueella kokonaan tuotetut tuotteet;

2) yhdessä tai useammassa maassa tai alueella tuotetut tuotteet, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin kokonaan näissä maissa tai näillä alueilla tuotettuja tuotteita edellyttäen, että näitä tuotteita on 3 artiklassa tarkoitetulla tavalla riittävästi käsitelty tai valmistettu."

16 Merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 tehty neuvoston päätös 91/482/ETY (EYVL L 263, s. 1, jäljempänä kuudes neuvoston päätös) tuli voimaan 20.9.1991. Sen 240 artiklan 1 kohdan mukaan päätös on voimassa kymmenen vuotta 1 päivästä maaliskuuta 1990.

17 Päätöksen 101 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tuotaessa MMA:ista peräisin olevia tuotteita yhteisöön ne vapautetaan tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista.

2. Tuotteet, jotka eivät ole MMA:ista peräisin ja jotka ovat vapaassa liikkeessä jossakin MMA:ssa ja joita jälleenviedään sellaisinaan yhteisöön, vapautetaan niitä yhteisöön tuotaessa tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista sillä edellytyksellä, että:

— niistä on maksettu asianomaisessa MMA:ssa tullimaksut tai vaikutuksiltaan vastaavat maksut, jotka ovat samansuuruisia tai suurempia kuin yhteisössä samoihin kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden, jotka ovat oikeutettuja suosituimmuuskohtelulausekkeeseen, tuontiin sovellettavat tullit tai vaikutukseltaan vastaavat maksut;

— niitä ei ole kokonaan tai osittain vapautettu tai niiden osalta ei ole saatu korvausta maksetuista tulleista tai vaikutukseltaan vastaavista maksuista;

— ne on varustettu vientitodistuksella.

— —"

18 Road Air ilmoitti 24.6.1991 Alankomaiden tulliviranomaisille tuoneensa maahan 7 kilogramman kahviuute-erän, joka oli peräisin Kolumbiasta ja joka oli saatettu vapaaseen vaihdantaan Alankomaiden Antilleilla.

19 Tavara luokiteltiin 25.6.1991 yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen 2101 10 11, johon sovellettava tulli oli 18 prosenttia tavaran tullausarvosta. Maksettavaksi määrätty tulli oli siis 54,40 NLG.

20 Road Air valitti tästä tullista katsoen, että perustamissopimuksen 132 artiklan 1 kohdan perusteella jäsenvaltioilla ei ole oikeutta kantaa tullia tavaroista, jotka on saatettu vapaaseen vaihdantaan MMA:illa, vaikka ne ovat peräisin yhteisön ulkopuolisesta kolmannesta maasta.

21 Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen te Hoofddorp hylkäsi Road Airin valituksen katsoen puolestaan, että tulleista vapauttaminen koskee ainoastaan niitä tavaroita, jotka täyttävät tavaroiden alkuperälle asetetut edellytykset.

22 Tariefcommissie katsoi, että asian ratkaisu edellyttää perustamissopimuksen neljännen osan tulkintaa, ja päätti lykätä ratkaisun antamista esittääkseen yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko ETY:n perustamissopimuksen neljättä osaa ja erityisesti sen 132 artiklan 1 kohtaa, 133 artiklan 1 kohtaa ja 134 artiklaa tulkittava siten, ettei 25.6.1991 neuvoston päätöksistä 86/283/ETY ja 91/110/ETY poiketen voida kantaa minkäänlaisia tulleja yhteisöön tuotavista tavaroista, jotka ovat olleet vapaassa vaihdannassa maassa, joka kuuluu merentakaisiin maihin tai alueisiin, olivatpa tavarat sitten peräisin merentakaisista maista tai alueilta taikka yhteisön ulkopuolisista kolmansista maista?"

23 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voitaisiin antaa asian ratkaisun kannalta hyödyllinen vastaus, ensin on selvitettävä, voidaanko Kolumbiasta peräisin olevaan kahviuutteeseen soveltaa 20.12.1990 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 3835/90 (EYVL L 370, s. 126), jolla muutettiin neuvoston asetuksia N:o 3831/90, (ETY) N:o 3832/90 ja (ETY) N:o 3833/90, siltä osin kun kysymys on tiettyihin Boliviasta, Kolumbiasta, Equadorista ja Perusta peräisin oleviin tuotteisiin sovellettavasta yleisestä tullietuuskohtelusta, ja sen jälkeen on tutkittava perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdan ja 136 artiklan sovellettavuus asiaan, minkä jälkeen voidaan arvioida viidennen ja kuudennen neuvoston päätöksen sovellettavuutta.

Asetuksen N:o 3835/90 sovellettavuus

24 Ranskan hallitus väittää kirjallisissa huomautuksissaan, että pääasia kuuluu asetuksen N:o 3835/90 soveltamisalaan.

25 Kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että yhteisen tullitariffin mukaisia tulleja ei kanneta lainkaan ajalta 1.1.—31.12.1991 asetuksen liitteenä olevassa luettelossa mainittujen, näistä neljästä maasta peräisin olevien tuotteiden osalta.

26 Kyseisessä liitteessä mainitaan kuitenkin useita eri elintarvikevalmisteita, jotka on luokiteltu yhdistetyn nimikkeistön ex 21 ryhmään, sokerisiirappeja koskevia nimikkeitä 2106 90 30, 2106 90 51, 2106 90 55 ja 2106 90 59 lukuun ottamatta.

27 Tämän vuoksi tämän asetuksen perusteella ei Alankomaihin tuodusta, Kolumbiasta peräisin olevasta kahviuutteesta voida 25.6.1991 kantaa minkäänlaista tullia.

28 Kansallisen tuomioistuimen asiana on arvioida, voidaanko kansallisten prosessisääntöjen mukaan pääasian ratkaisemiseksi soveltaa asetusta N:o 3835/90.

Perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdan tulkinta

29 Road Airin mukaan perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdassa ei tarkoiteta vain MMA:ilta peräisin olevia tuotteita vaan myös yhteisön ulkopuolisista kolmansista maista peräisin olevia tuotteita, jotka on saatettu vapaaseen vaihdantaan MMA:illa.

30 Road Air perustelee väitettään katsoen, että perustamissopimuksen 132 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot soveltamaan MMA:iden kanssa käytävässä kaupassa samaa järjestelmää kuin ne perustamissopimuksen nojalla soveltavat keskinäisessä

kaupassaan. Kantaja vetoaa lisäksi siihen, että perustamissopimuksen saksankielisessä versiossa käytetään ilmaisua "Waren aus den Ländern und Hoheitsgebieten — —" (maista ja alueilta tuotavien tuotteiden) ja että 134 artikla olisi sen käsityksen mukaan tarkoitukseton, jos jäsenvaltioissa sovellettava etuuskohtelu koskisi vain MMA:ilta peräisin olevia tuotteita.

31 Tältä osin on huomattava, että perustamissopimuksen hollannin-, englannin-, tanskan-, iirin-, kreikan-, espanjan-, suomen- ja ruotsinkielisissä versioissa käytetään ilmaisuja, jotka liittyvät välittömästi käsitteisiin "tuotteet" ja "tavarat": "goederen van oorsprong uit — —", "goods originating in — —", "varer med oprindelse i — —", "earraí de thionscnamh na — —", "των καταγομένων εμπορευμάτων από — —", "mercancías originarias de — —", "peräisin olevien tavaroiden — —", "varor med ursprung i — —". Eri kieliversioiden perusteella voidaan todeta, että 133 artiklan 1 kohtaa ei voida soveltaa muihin tuotteisiin kuin niihin, jotka ovat peräisin jostakin merentakaisesta maasta tai merentakaiselta alueelta.

32 Muissa kieliversioissa (ranskan-, italian-, portugalinkieliset versiot) käytetään epämääräisempiä ilmaisuja: "importations originaires des — —", "importazioni originarie dei — —", "importações originárias dos — —". Näiden versioiden perusteella edellä esitettyyn tulkintaan päätyminen on aivan ilmeistä. Saksankielisessä versiossa "Waren aus — —" tarkoitetaan tavaroita samalla tavoin kuin edellisessä kohdassa mainituissa kieliversioissa, vaikkei siinä suoranaisesti käytetä ilmaisua tavaroiden alkuperästä. Vaikka kieliversiossa olisikin tältä osin epäselvyyttä, sitä on kuitenkin tulkittava samalla tavoin kuin muita kieliversioita.

33 Tähän yhdenmukaiseen tulkintaan perustuvat myös perustamissopimuksen 136 artiklasta tehdyt kuusi neuvoston päätöstä, joiden mukaan vain MMA:ilta peräisin olevat tuotteet vapautetaan tulleista ja vaikutuksiltaan vastaavista maksuista. Sama pätee sopimukseen 64/533/ETY, jolla MMA:iden assosiaation erityisjärjestelmää sovelletaan Alankomaiden Antilleihin ja jolla perustamissopimukseen liitettiin Alankomaiden Antilleilla raffinoitujen öljyteollisuustuotteiden tuonnista

Euroopan talousyhteisöön tehty pöytäkirja 64/534/ETY (EYVL 1964, 150, s. 2416), jonka mukaan näitä tuotteita koskeva erityisjärjestelmä on edelleen erilainen kuin yhteisön ulkopuolisista kolmansista maista peräisin olevia, muutoin täsmälleen samoja tuotteita koskeva järjestelmä.

34 Lopuksi on vielä korostettava sitä, että hyväksymällä Road Airin esittämä tulkinta päädyttäisiin siihen, että MMA:ille myönnettäisiin sama kohtelu, jota jäsenvaltiot perustamissopimuksen nojalla asteittain toteuttavat keskinäisessä kaupassaan ja jota olisi sovellettava niin MMA:ilta peräisin olevien tuotteiden tuontiin kuin sellaisten tuotteiden tuontiin, jotka on tuotu muualta MMA:ille, mikä puolestaan tarkoittaisi perustamissopimuksen sisällöstä selvästi poiketen sitä, että MMA kuuluvat yhteiseen tullialueeseen.

35 Perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdassa ei siis tarkoiteta sellaisten tavaroiden tuontia, jotka eivät ole peräisin MMA:ilta, vaikka ne ovat siellä vapaassa vaihdannassa, eikä perustamissopimuksen neljännessä osassa ole vahvistettu erityisjärjestelmää tällaisille tuotteille.

36 Tämä ei tee 134 artiklan sisältöä merkityksettömäksi, vaikka Road Air niin väittää. Tältä osin voidaan vain todeta, että perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen ja aina yhteisen tullialueen luomiseen asti kolmansista maista peräisin olevista tietyistä tuotteista voitiin kantaa alennettu tulli tai ne voitiin vapauttaa tulleista yhdessä MMA:ista sekä siinä jäsenvaltiossa, jolla oli erityiset suhteet kyseiseen merentakaiseen maahan tai alueeseen. Tästä saattoi aiheutua kaupankäynnin vinoutumista jonkin sellaisen jäsenvaltion vahingoksi, joka saattoi saattaa asian vireille komissiossa 134 artiklan mukaisesti.

Perustamissopimuksen 136 artiklan tulkinta

37 Perustamissopimuksen 136 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistetaan "ensimmäinen viiden vuoden jakso", jonka aikana perustamissopimukseen liitetyllä soveltamissopimuksella vahvistetaan MMA:iden assosiaatiota koskevat säännöt ja menettely, ja sen toisessa kohdassa määrätään "uudesta jaksosta", jonka aikana neuvosto antaa uudet säännökset saavutettujen tulosten ja perustamissopimuksen periaatteiden pohjalta.

38 Road Air katsoo, että edellä mainitun perustamissopimukseen liitetyn soveltamissopimuksen perusteella 136 artiklan toisessa kohdassa annetaan neuvostolle valta tehdä vain yksi MMA:iden assosiaatiota koskeva päätös. Kantajan mukaan neuvosto on siis toiminut perustamissopimuksen vastaisesti tehtyään useita peräkkäisiä päätöksiä soveltamissopimusta seuranneen päätöksen voimassaolon päättymisen jälkeen.

39 Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että 136 artiklan toisessa kohdassa neuvostolle annetaan laaja harkintavalta antaa tarpeellisia säännöksiä assosiaation tavoitteiden toteuttamiseksi, vaikka siinä ei tarkemmin määritellä uuden jakson pituutta.

40 MMA:iden asteittaista assosiaatiota on toteutettava aktiivisesti, minkä vuoksi lukuistenkin säännösten antaminen voi olla välttämätöntä kaikkien perustamissopimuksen 132 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon neuvoston aikaisemmilla päätöksillä jo saavutetut tulokset.

41 Nämä päämäärät huomioon ottaen 136 artiklan toista kohtaa on tulkittava sillä tavoin, että siinä ei tarkoiteta ainoastaan yhtä "uutta jaksoa", jonka aikana neuvostolla on toimivalta antaa assosiaation toteuttamisen kannalta välttämättömiä säännöksiä, vaan siinä luodaan järjestelmä, jossa neuvosto voi tehdä useita peräkkäisiä päätöksiä, jotka kukin sisältävät "uutta jaksoa" koskevat säännökset.

42 Koska näin ollen kyseistä perustamissopimuksen määräystä soveltaen tehdyt neuvoston päätökset ovat päteviä, on vain selvitettävä, mitä niistä on sovellettava pääasian tosiseikkojen tapahtumahetkellä, eli 25.6.1991, ja mitä menettelyä sovelletaan MMA:illa vapaaseen vaihdantaan saatettuihin, kolmansista maista peräisin oleviin tavaroihin.

Viidennen ja kuudennen neuvoston päätöksen sovellettavuus

43 Kuudentoista kuukauden jaksoon 1.3.1990—30.6.1991 sovelletaan 20.9.1991 lukien sekä viidettä että kuudetta neuvoston päätöstä, joissa kummassakin vahvistettiin eri menettely niitä kolmansista maista peräisin olevia tavaroita varten, jotka ovat vapaassa vaihdannassa jossakin MMA:ista.

44 Viidennellä neuvoston päätöksellä, jonka voimassaoloa jatkettiin päätöksen 91/110/ETY 1 artiklalla aina 30.6.1991 asti, yhteisön tuontitulleista ja maksuista vapautettiin vain MMA:ilta peräisin olevat, viidennen päätöksen liitteessä II mainitut tuotteet (70 artikla) tuotteina, jotka on kokonaan tuotettu MMA:illa tai joita on MMA:illa riittävästi käsitelty, ja suljettiin kolmansista maista peräisin olevat tuotteet vapautuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

45 Kuudes neuvoston päätös, joka tuli voimaan 20.9.1991, on 240 artiklansa mukaan voimassa kymmenen vuotta 1.3.1990 lukien. Tämän päätöksen mukainen kohtelu on kuitenkin suotuisampi kuin viidennen neuvoston päätöksen mukaan jossakin MMA:ista vapaassa vaihdannassa olevia, kolmansista maista peräisin olevia tuotteita varten vahvistettu kohtelu. Kuudennen päätöksen 101 artiklan 2 kohdassa säädetään, että määrätyt tuotteet vapautetaan tulleista edellyttäen muun muassa, että niistä on kyseisessä merentakaisessa maassa tai kyseisellä merentakaisella alueella maksettu tullimaksut tai vaikutukseltaan vastaavat maksut, jotka ovat samansuuruisia tai suurempia kuin yhteisössä samojen tuotteiden tuontiin sovellettavat tullimaksut, ja että niitä ei ole kokonaan tai osittain vapautettu tai maksetuista tulleista ei ole saatu kokonaan tai osittain korvausta.

46 Tämän vuoksi käsiteltävänä oleva 25.6.1991 tapahtunut tuonti on 20.9.1991 alkaen saatettu kuuluvaksi kuudennen neuvoston päätöksen soveltamisalaan, sillä tätä voitiin soveltaa taannehtivasti 1.3.1990 jälkeen tuotuihin tavaroihin.

47 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 24—43 kohdassa todennut, taannehtiva soveltaminen voidaan hyväksyä, koska se, jota asia koskee, pääsee näin edullisempaan oikeudelliseen asemaan, ja koska hänen luottamuksensuojaansa asianmukaisesti kunnioitetaan.

48 Tältä osin on todettava, että jäsenvaltioiden on otettava huomioon MMA:illa jo maksetut tullit tai vaikutukseltaan vastaavat maksut yhteisössä maksettavia tulleja kannettaessa.

49 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kysymykseen on siis vastattava, että perustamissopimuksen neljättä osaa ja erityisesti sen 132 artiklan 1 kohtaa, 133 artiklan 1 kohtaa ja 134 artiklaa on tulkittava siten, että tulli voitiin kantaa

25.6.1991 yhteisöön tuoduista, kolmansista maista peräisin olevista tuotteista, jotka olivat vapaassa vaihdannassa jossakin MMA:ista, edellyttäen että tässä maassa tai tällä alueella maksetut tullit olivat kuudennen neuvoston päätöksen 101 artiklan mukaisesti yhteisössä sovellettavia tulleja alhaisemmat.

Oikeudenkäyntikulut

50 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden ja Ranskan hallituksille sekä Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Tariefcommissien 21.9.1995 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

EY:n perustamissopimuksen neljättä osaa ja erityisesti sen 132 artiklan 1 kohtaa, 133 artiklan 1 kohtaa ja 134 artiklaa on tulkittava siten, että tulli voitiin kantaa 25.6.1991 yhteisöön tuoduista, kolmansista maista peräisin olevista

tuotteista, jotka olivat vapaassa vaihdannassa merentakaisiin maihin ja alueisiin kuuluvassa maassa, edellyttäen että tässä maassa maksetut tullit olivat merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 tehdyn neuvoston päätöksen N:o 91/482/ETY 101 artiklan mukaisesti yhteisössä sovellettavia tulleja alhaisemmat.

Rodríguez Iglesias Mancini Moitinho de Almeida Murray

Sevón Kakouris Kapteyn Gulmann

Edward Puissochet Hirsch Jann

Ragnemalm Wathelet Schintgen

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 1997.

R. Grass

kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias

presidentti